

Ref. Nr.	Fase	Inschrijfronde	Vragenronde	Perceel	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Inschrijffase	1	1	Signing	Beschrijvend document, paragraaf 3.8 selectieonderzoek	Inschrijver neemt aan dat er een proces verbaal van opening gepubliceerd zal worden met daarin opgenomen de namen van alle partijen die een inschrijving hebben gedaan. Is dit correct?	Dat is correct.
2	Inschrijffase	1	1	Signing	Beschrijvend document, paragraaf 4.1.2	Een beroepsaansprakelijkheidsverzekering is niet van toepassing binnen onze branche. Deze verzekering is enkel gebruikelijk binnen bij specifieke branches zoals bij advocatenkantoren, juridisch adviseurs, banken, etc. Wij veronderstellen derhalve dat een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering volstaat. Is dit correct?	Dat is correct.
3	Inschrijffase	1	1	Signing	Beschrijvend document, paragraaf 3.9.3 selectieonderzoek	Wat is de samenstelling van de beoordelingscommissie? Welke afdelingen en functies zijn daarin vertegenwoordigd?	De inschrijvingen worden beoordeeld door een ter zake kundige beoordelingscommissie. Hierin zijn diverse expertises vertegenwoordigd op het gebied van communicatie, facilitair en vastgoed en huisvesting.
4	Inschrijffase	1	1	Signing	Bijlage 4 Programma van eisen, eis 20, pagina 5	Dient de huisstijl en bestaande layout voor de bewegwijzering ook in alle nieuwbouwprojecten en alle bestaande locaties van de Hogeschool Rotterdam verplicht te worden doorgevoerd? Zo nee, bij wie ligt de beslissing om hier van af te wijken en waarom zou er een afwijking kunnen plaatsvinden?	Ja, conform Bijlage 4 Programma van Eisen en paragraaf 2.5.3 van het Beschrijvend Document dient alle bewegwijzering te voldoen aan het Handboek Signing. Afwijkingen zijn alleen toegestaan na akkoord van de huisstijlcoördinator (huisstijlcoördinator@hr.nl). Redenen voor afwijking kunnen zijn: (nog) bestaande afwijkingen of specifieke gevallen van onderwijsgebruikers.
5	Inschrijffase	1	1	Signing	Beschrijvend document, paragraaf 2.5.3, pagina 11	Hier staat: "De bestaande bewegwijzering wordt niet in één keer vervangen maar uitgefaseerd, met als doel uiteindelijk één type bewegwijzeringsborden binnen alle gebouwen van Hogeschool Rotterdam." Maar wat is dan het uiteindelijke type bewegwijzeringsborden en wie bepaalt dit? Is dat al een bestaan ontwerp? Of gaat u ervan uit dat inschrijver aan de hand van het huisstijlboek het ontwerp/ de lay-out van de bewegwijzering bepaalt?	Het uiteindelijke type bewegwijzeringsborden wordt bepaald door Hogeschool Rotterdam op basis van het Handboek Signing. Conform paragraaf 2.5.3 van het Beschrijvend Document is het doel uniformiteit. Inschrijver mag adviseren, maar het ontwerp moet conform huisstijl zijn.
6	Inschrijffase	1	1	Signing	Beschrijvend document, paragraaf 2.3, pagina 9	De huidige raamovereenkomst kende de mogelijkheid voor een verlenging van 2 keer twaalf (12) maanden. Van deze verlenging wordt kennelijk geen gebruik gemaakt door de Hogeschool Rotterdam. Gaarne verneemt inschrijver de redenen daarvoor.	Hogeschool Rotterdam heeft gekozen voor een nieuwe aanbesteding vanwege actualisatie van eisen, duurzaamheid en uniformiteit. Dit betreft een beleidskeuze van Hogeschool Rotterdam.
7	Inschrijffase	1	1	Signing	Beschrijvend document, paragraaf 4.1.3, pagina 29 en 30	U stelt dat indien een inschrijver niet de beschikking heeft over een ISO 9001 en/of een ISO 14001 dat je dan zelf een beschrijving van je kwaliteitsborgingssysteem en/of milieuzorgsysteem moet aanleveren. Dit is inderdaad in lijn met art. 62 van de Europese richtlijn voor Overheidsopdrachten (2014/24/EU). Maar u heeft het ook over het aanleveren van een beschrijving van de afwijkingen en dat er een document getekend moet worden door een onafhankelijke instantie. Dit zijn voorwaarden die niet zijn opgenomen in artikel 62 en naar ons weten (en kennis) ook dus niet toegestaan. Deze door u gestelde extra voorwaarden hebben in onze branche ook een disproportionele werking (dus in strijd met het proportionaliteitsbeginsel) en sluiten veel goede potentiële inschrijvers uit. Het is onze branche niet gebruikelijk om deze ISO-certificeringen in huis te hebben. U bent gebaat bij marktwerking en inschrijvers hebben wel veelal een kwaliteitshandboek met beschreven procedures die de kwaliteit van de producten en dienstverlening afdoende borgen. Wij verzoeken dan ook deze extra voorwaarden te laten vervallen. Indien u daartoe niet bereid bent vernemen wij graag de moverende redenen om kennelijk extra voorwaarden te stellen die niet in de Europese aanbestedingsregelgeving is opgenomen en die ook een disproportionele werking hebben.	Artikel 62 lid 2 van de aanbestedingsrichtlijn stelt dat de aanbestedende dienst ook andere passende bewijzen van maatregelen inzake milieubeheer aanvaardt, mits de ondernemer aantoont dat deze maatregelen gelijkwaardig zijn aan die welke krachtens het toepasselijke milieubeheersysteem of de norm vereist zijn. Middels een door u aanvullend aangeleverde analyse op uw kwaliteitsborgingssysteem en de ISO 9001 en 14001 norm toont u deze gelijkwaardigheid aan Hogeschool Rotterdam aan. Hogeschool Rotterdam is wel bereid om de voorwaarde waarbij u het inclusief beschrijving van afwijkingen dient te laten ondertekenen door een onafhankelijke instantie te laten vervallen.
8	Inschrijffase	1	1	Signing	Bijlage 5 Programma van wensen, alle wensen	Gelet op de hoeveelheid van subvragen en onderwerpen waar inschrijver bij alle drie beschreven wensen (SGC1 Aanpak voor het maken van een bewegwijzeringsplan (wayfinding), SGC2 Uitvoering dienstverlening en SGC3 Duurzaamheid) aandacht moet schenken en de beoordelingspunten die inschrijver in haar beantwoording moet meenemen is inschrijver van mening dat voor elk van de drie wensen een extra a4 zeer gewenst is. Wij verzoeken u dan ook om voor SGC 1 vier a4 toe te staan en voor zowel SGC 2 en SGC 3 drie a4. Bent u daartoe bereid? U heeft daar echt voordeel van omdat inschrijvers dan ook hun toegevoegde waarde voor u en bij de gevraagde dienstverlening beter aan te kunnen tonen en te beschrijven.	Hogeschool Rotterdam houdt vast aan de eerder gestelde maximale omvang per SGC. We vertrouwen erop dat u binnen deze kaders uw toegevoegde waarde goed kunt overbrengen.
9	Inschrijffase	1	1	Signing	Beschrijvend document, paragraaf 4.1.3, pagina 29	Hier staat de volgende zinsnede: "Als de aanbestedende dienst daarom verzoekt, dient u een rechtsgeldig ondertekende tevredenheidsverklaring van de opdrachtgever van het referentieproject te kunnen overleggen". Wat verstaat u onder rechtsgeldig ondertekend in deze context? Dit zou kunnen betekenen dat we dan bijvoorbeeld de CEO van een multinational om een handtekening moeten gaan vragen. Het is vrij normaal dat onze reguliere contactpersoon van onze opdrachtgever een dergelijke tevredenheidsverklaring ondertekent. Is dit laatste afdoende?	Ja, een verklaring kan worden ondertekend door de reguliere contactpersoon van de opdrachtgever. De rechtsgeldige ondertekening is van toepassing op inschrijver.
10	Inschrijffase	1	1	Signing	Beschrijvend document, paragraaf 7.1, pagina 33	Voor de zekerheid stelt inschrijver de volgende vraag ten aanzien van de opgenomen formule: Klopt het delen door 4 van het Totaal van Prijzenblad A in de formule?	Dat is juist. De formule is op deze wijze opgebouwd om de verhoudingen tussen prijzenblad A, B en C evenredig te houden.
11	Inschrijffase	1	1	Signing	Bijlage 5 Programma van wensen, wens 3	Bij de beoordeling staat iets over duurzaamheidsmaatregelen maar u heeft daar in de subvragen/ aspecten behorende bij wens 3 niet expliciet om maatregelen gevraagd. Hoe moet inschrijver dit interpreteren? Verwacht u vooral een beantwoording in de vorm van het beschrijven van de getroffen en te treffen maatregelen maar dit sluit dan niet altijd aan bij hoe u de subvragen/ aspecten heeft geformuleerd.	Het betreft welke maatregelen u concreet heeft genomen, zie de tweede bulit en tweede beoordelingscriteria.
12	Inschrijffase	1	1	Signing	Programma van Eisen – Prijzen	Momenteel wordt gevraagd één prijs per stuk voor bevestigen (staffel 1–10 objecten). Dit houdt geen rekening met vaste kosten zoals voorrijkosten of opstartkosten, waardoor de prijs per object kan variëren afhankelijk van het aantal. Vraag: Is opdrachtgever bereid om voorrijkosten/opstartkosten apart op te geven, zodat de staffelprijzen eerlijker zijn voor zowel de Hogeschool als de aanbieders?	De overige extra kosten (zoals benoemd in eis 86) dienen verwerkt te worden in de staffelprijs.
13	Inschrijffase	1	1	Signing	Bijlage 3B – Staffelprijzen	Voor de tabel met prijs voor montage: Is het uitgangspunt dat de borden op één locatie geteld/geleverd worden? Bijvoorbeeld: niet 5 borden op locatie A, 5 op locatie B en 2 op locatie C, en dat dit samen wordt geteld voor de staffel 11–20.	Dat is correct.

14	Inschrijffase 1	1	1	Signing	Bijlage 3A – Prijzenblad	A1 Gevel lichtreclame: In tegenstelling tot nr. 2 staat hier niets vermeld over een kraan of hoogwerker. Mogen we ervan uitgaan dat geen kraan- of hoogwerker nodig is voor de montage? Indien deze wel moet worden opgenomen in de prijs, op welke hoogte komt de lichtreclame te hangen?	Voor A2 geldt dat hier tevens een hoogwerker en kraan voor benodigd is. Om de juiste vergelijkingen te kunnen maken heeft Hogeschool Rotterdam er voor gekozen om een vaste prijs voor een hoogwerker en een kraan op te nemen. Voor een hoogwerker wordt gerekend met een fictief bedrag van € 5000 en voor een kraan een fictief bedrag van € 2500. Bij de daadwerkelijke uitvoering kunnen de prijzen afwijken afhankelijk van het eindproduct. Zie herzien prijzenblad A
15	Inschrijffase 1	1	1	Signing	Programma van Eisen- eis 41	U stelt dat voor aansluiting van installaties er gebruik gemaakt dient te worden van de door HR gecontracteerde installateurs in plaats van dat de gekozen inschrijver dit zelf mag aansluiten en dat de kosten hiervoor in de prijsstelling moet worden meegenomen. Kunt u aangeven hoe hoog deze kosten zijn of wie de contractpartner is zodat deze kosten opgevraagd kunnen worden?	Na gunning zullen de contractpartijen bekend worden gemaakt waarmee moet worden samen gewerkt. Voor de inschrijving kan voor prijzenblad A rekening gehouden worden met installatiekosten van €2500,- ex BTW
16	Inschrijffase 1	1	1	Signing	Programma van Eisen- eis 19	U geeft in deze eis aan "opdrachtnemer maakt uitsluitend gebruik van duurzame producten en materialen. Er wordt verder geen specificaties van producten en materialen benoemd. Hoe moet het begrip 'duurzaamheid' geïnterpreteerd worden? Betekent dit bijvoorbeeld bij folies dat hier pvc-vrije materialen voor ingezet dienen te worden (en daarmee bijbehorende prijs ook ingevuld op het prijzenblad) of hanteert u andere richtlijnen voor het begrip 'duurzaam'? Graag meer concreetheid over dit begrip zodat er meer gelijkheid ontstaat tussen de verschillende aanbiedingen (appels met appels vergelijken).	Om een goede prijsvergelijking mogelijk te maken, heeft Hogeschool Rotterdam de productspecificaties voorgeschreven in de prijzenbladen. In de beantwoording van wens 3, Duurzaamheid, verzoekt Hogeschool Rotterdam u om uw duurzaamheidsambities en de mogelijkheden tot verduurzaming van het aangeboden assortiment toe te lichten. Onder duurzaamheid verstaat Hogeschool Rotterdam het gebruik van materialen en werkwijzen die bijdragen aan een minimale negatieve impact op mens, dier en milieu. Dit omvat onder andere: Recyclebare en herbruikbare materialen Energiezuinige technologieën (zoals LED) Vermindering van milieubelasting Er zijn geen specifieke materiaalvoorschriften opgenomen, zoals "PVC-vrij". U bent als inschrijver vrij om hier invulling aan te geven, mits dit aansluit bij de duurzaamheidsambities van Hogeschool
17	Inschrijffase 1	1	1	Signing	Programma van Eisen- eis 54	In deze eis stelt u een aantal leveringstermijnen. Zijn deze termijnen gebaseerd op alleen afleveren van de borden op locatie of is dit inclusief montagewerkzaamheden? Dit is niet af te leiden uit de formulering van de eis.	De genoemde leveringstermijnen zijn, indien van toepassing, inclusief de montagewerkzaamheden op locatie.
18	Inschrijffase 1	1	1	Signing	Handboek	Vraag m.b.t. dieptes van aluminium profielen Wij hebben geconstateerd dat de dieptes van de aluminium profielen niet zijn vermeld in het handboek. Tijdens de schouw hebben wij echter verschillende profielen waargenomen die zowel breder als dieper zijn uitgevoerd Zijn wij hierin vrij of kunnen de ontbrekende maatvoeringen worden aangevuld?	Op dit moment zijn deze maatvoeringen niet vastgelegd en bent u hierin vrij om te kiezen.
19	Inschrijffase 1	1	1	Signing	Prijslijst bewegwijzering	In de prijslijst wordt een staffelprijs gevraagd voor verwijlsborden (hangend). Hierbij wordt een regelafstand vermeld, welke per situatie varieert. Kunt u bevestigen of wij voor de calculatie mogen uitgaan van het formaat zoals opgenomen in het handboek, te weten 375 x 1000 mm?	Voor de calculatie van de staffelprijs voor hangende verwijlsborden mag worden uitgegaan van het formaat zoals opgenomen in het Handboek Signing, te weten 375 x 1000 mm
20	Inschrijffase 1	1	1	Signing	Ontwerp wayfinding	Het ontwerp van de wayfinding staat deze vast volgens het Handboek Signing? Of kan/mag hier ook verbetering op worden aangebracht.	Het ontwerp van de wayfinding dient te voldoen aan het Handboek Signing, dat op dit moment leidend is. Verbeteringen of aanpassingen zijn mogelijk, mits deze (na gunning) goed worden gemotiveerd en afgestemd met de verantwoordelijke partijen.
21	Inschrijffase 1	1	1	Signing	Wayfinding systeem	Wil men met het huidige bewegwijzering systeem verder gaan? Zo ja welk type/merk systeem is dit?	Het huidige bewegwijzeringssysteem wordt voortgezet. Inschrijver dient gebruik te maken van het hetzelfde of een gelijkwaardig systeem.
22	Inschrijffase 1	1	1	Signing	Wayfinding plan	In de aanbesteding documenten wordt gesproken over 0 meting, geld dit voor alle gebouwen dat er vanaf 0 af aan nieuwe wayfinding plannen moeten worden gemaakt voor alle gebouwen, of wordt er doorgedord op de huidige wayfinding?	De 0-meting inclusief advies en bewegwijzeringsplan (Prijzenblad D) geldt niet automatisch voor alle gebouwen. Voor bestaande locaties wordt doorgedord op de huidige wayfinding.